

DOE MEE MET GEEFOMNATUUR 2014.

DUURZAME VERSTERKING BIODIVERSITEIT IN VEELVOUD

Wat zouden we missen zonder de beheerde natuurgebieden?

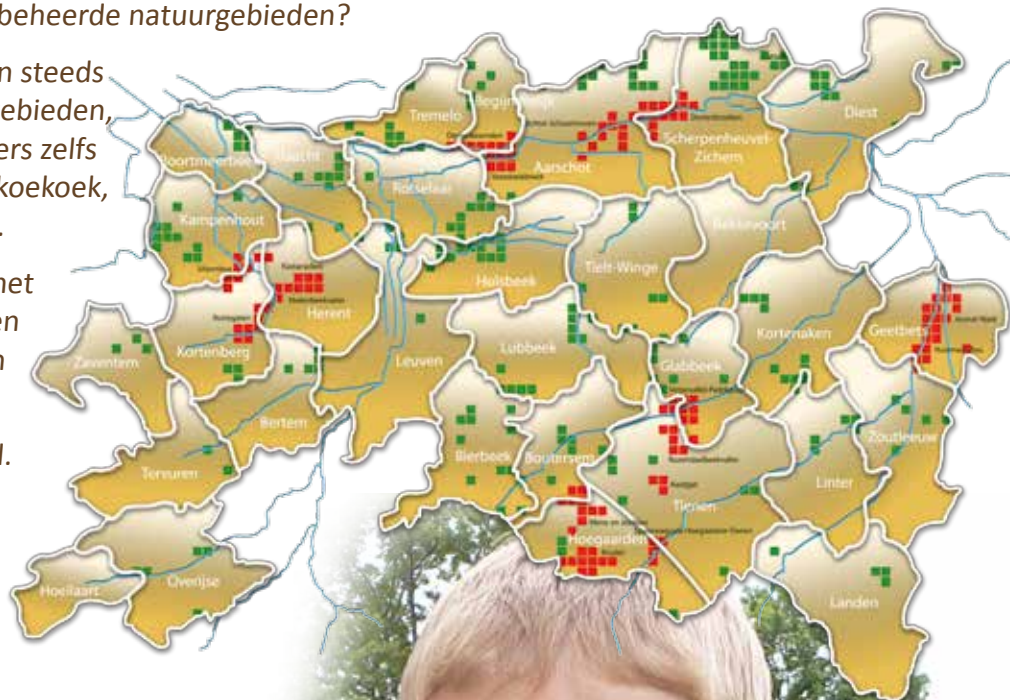
Orchideeën, vlinders, vogels: ze zijn steeds meer afhankelijk van onze natuurgebieden, waar ze het goed doen, terwijl elders zelfs de meest algemene soorten zoals koekoek, zomertortel of zwaluw verdwijnen.

Veel dier- en plantensoorten zijn met uitsterven bedreigd; om dit te keren moet er snel meer aaneengesloten natuur bijkomen.

Sponsor daarom een natuurgebied.

Hoe meer je sponsort, hoe meer Natuurpunt kan doen in je streek.

Kies het project van je voorkeur.

Waar is de nood hoog?

2013 was voor Oost-Brabant een topjaar met de aankoop van 95 ha in 25 gebieden, met als uitschieters 46 ha in Aronst Hoek in Geetbets, 5 ha op de Lazarijberg in Diest, 7 ha in de Demerbroeken, 5 ha in de Spicht te Lubbeek en 3,5 ha in Papendel in Begijnendijk. Voor 2014 zitten nog heel wat grote projecten in de pijplijn en konden de beheerde natuurgebieden al met 51 ha uitgebreid. Grotere aankopen hadden we in Hellebos, Achter Schoonhoven, Meldertbos, Hagelandse Vallei, Hagelands Bos, Aronst Hoek en Getevallei, Doysbroek.

Stort je gift op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding van het project van je keuze.

Voor de volledige lijst van projecten, zie inlage bij dit tijdschrift.

Bijzondere aandacht voor project 9414 Aronst Hoek, project

Aronst Hoek/Rummensbos in Getevallei te Geetbets

Natuur heeft ruimte nodig en die ruimte is er nog in de Getevallei tussen Tienen en Geetbets. De Getevallei is uitgegroeid tot één van de grootste natuurgebieden van Vlaanderen. Door de overdracht van het beheer over het provinciaal natuurontwikkelingsproject Grote Getevallei groeien we naar een blok van 600 ha.

Deelgebied Aronst Hoek is nu 286 ha groot. Het afgelopen jaar is er hier 30 ha extra natuurgebied veilig gesteld en quasi dagelijks groeit het gebied nog aan. Het vormt ook de missing link tussen Het Vinne en het Schulensbroek, twee topnatuurgebieden voor watervogels. In Rummensbos wordt een nieuw ecologisch bos aangeplant van 10 ha.

Langzaam kunnen we dromen van een herstel van een vallei-ecosysteem waar de waterlopen zich een vrije baan zoeken door de vallei op weg naar de zee. Afwisselende graslanden, rietlanden en moerasbossen met sloten en grachten vol leven en in de lucht een jodelende wulp of een zingende blauwborst in de wuivende rietkant. Een landschap dat iets weg heeft van de polders...

Marc Op de Weerd en Jaak Jacobs, conservators van Aronst Hoek: *“Bij de start van het project Aronst Hoek hadden we nooit durven dromen dat we zo’n groots natuurgebied konden realiseren. Dit gebeurde door onnoemelijke inspanningen en dankzij de steun van vele donateurs. Maar het werk is nog niet af. We willen een beroep doen op jullie steun want hulp is nodig voor dit uitzonderlijke project. Mogen we eens te meer op jullie rekenen? Aronst Hoek verdient het. In 2013 werd een belangrijk puzzelstuk in de Segeraat-weiden met een oppervlakte van 46 ha aangekocht. Een immens gebied met*

Het Hagelands Bos, onze Hagelandse uitdaging

In 2010 is een eerste deel van het Tienbunderbos in Rillaar aangekocht. Later zijn, in verschillende fases, nog meerdere delen bijgekocht zowel in Rillaar (Tienbunderbos) als in Tielt-Winge (Keerskotbos), zodat de totale oppervlakte in beheer van Natuurpunt momenteel 80 ha overschrijdt. Dit kan het begin zijn van het herstel van een groot Hagelands Bos.

Het Hagelands Bos is gelegen op steile hellingen met ijzerzandsteen in de bodem. Meer vlakke delen hebben veel klei in de ondergrond. Resultaat: in de winter soms kletsnat (stuwwater) en in de zomer soms kurkdroog. Landbouwkundig slechte gronden dus. In het verleden is er vanuit bosbouwkundig oogpunt, met wisselend succes, geëxperimenteerd met allerlei snel groeiende, voornamelijk niet-inheemse, boomsoorten zoals grove den, Corsicaanse den, lork, Amerikaanse eik en robinia. Ook enkele sequoiadendrons werden aangeplant.

In de toekomst streven we naar een bos met een hoge biodiversiteit. Dat betekent: een bos met een grote variatie aan boomsoorten, met een grote variatie in leeftijden, met de bijhorende struik-en kruidlaag, met voldoende dood hout en met open plekken. Dit alles moet een ideaal leefgebied vormen voor vogels, reptielen en amfibieën, insecten en allerlei andere organismen.

Boven op de top herinnert het zgn. ‘Schollekot’ nog aan de winning van de typische platte, harde ijzerzandstenen schollen die gebruikt werden voor de bouw van de omgevende huizen. De steen werd gehouwen tot op de onderliggende kleiige laag. Daardoor ontstond een periodiek met water gevulde grote poel, die voor een aantal amfibiesoorten en andere dieren van belang was. Door de menselijke activiteit was de omgeving ook rijk aan struikheide en blauwe bosbes. Spijtig genoeg werd dit gebiedje voorbij decennia grotendeels gevuld met allerlei

Meldertbos in Meldert (Hoegaarden)

Meldertbos uitgebreid!

In de zomer is er goed nieuws gekomen voor Meldertbos. Twee van de laatste percelen werden aangekocht van de oude adellijke familie. In totaal 5 ha werden zo toegevoegd aan het Meldertbos en we beheren nu een 35 ha van het oude kasteelpark.

Een bewogen geschiedenis neemt een definitieve wending. Toen in de jaren '80 van vorige eeuw de eerste bomen van het oude eikenbos sneuvelen, kwam een lokaal actiegroep tot stand om het bos te beschermen. Dit lukte maar deels: de grote eiken werden gekapt maar het was wel de start om het gebied te verwerven.

Bij de aankoop van de eerste percelen werd een deel van het bos tegen de straat niet verkocht om speculatieve redenen in de hoop er nog een tiental huizen te kunnen bouwen. Met deze aankoop is dit nu definitief van de baan en zal er nooit meer gebouwd kunnen worden in Meldertbos. Daarnaast is er aan de bovenzijde van het bos een belangrijke akker aangekocht. Nu ja, akker, tot twee jaar geleden waren dit allemaal graslanden maar ondanks alle (Europese) bescherming en de bestemming als Vlaams Ecologisch Netwerk werden deze omgezet in maisakker.

Foto Pieter Abts

9459 Hagelands Bos en project 3997 Meldertbos

Project 9414

potenties voor kwartelkoning. Deze zomer namen we pleisterende zwarte ooievaar waar. In de winter zijn er de wilde zwanen. De botanisten hopen op kruipend moerasscherm. In een deel wordt er geopteerd voor bosuitbreiding. Ook in 2014 werd al met 3 ha uitgebreid en hopen we nog een grote aankoop van meer dan 25 ha te kunnen afronden. Dit kan echter enkel als we zorgen voor restfinanciering van € 25 000 voor verschillende jaren. Daar gaan we voor en rekenen ook op de Natuurpunt-leden in Oost-Brabant."

Help ons dit unieke project verder te zetten.
Voor de restfinanciering van de aankoop is nog steun nodig.
Wil je de aankopen steunen, dan is je gift van harte welkom.
Stort op rekening BE56 2930 2120 7588 met vermelding Project Aronst Hoek 9414.

Hugo Abts: "Ik heb al op verschillende plaatsen ervaren hoe via het Natuurpunt model lokale vrijwilligers in enkele jaren tijd een uniek natuurgebied uitbouwen. Maar wat er in Aronst Hoek in Geetbets gebeurt, is een ongezien wonder. 260 ha Aronst Hoek in eigendom en totaal 600 ha in beheer in Getevallei tussen Tienen en Geetbets. Een unieke vallei vol met biodiversiteit en met ruimte voor de rivier. Fantastisch werk maar koken kost geld en bij aankopen is er een aanzienlijke restfinanciering vereist. Aronst Hoek verdient de steun van heel de regio."

Project 9459

Foto Vincent Verhaert

Help ons dit unieke project verder te zetten.
Voor de restfinanciering van de aankoop is nog steun nodig.
Wil je de aankopen steunen, dan is je gift van harte welkom.
Stort op rekening BE56 2930 2120 7588 met vermelding Project Hagelands Bos 9459.

afval en verboste het ook heel sterk. Ondertussen is het Schollekot en de omgeving opgeruimd en opengemaakt en hebben planten en dieren weer meer kansen.

Verder is er een mountainbikepad aangelegd en een toegankelijkheidsregeling uitgewerkt zodat er voor de verschillende recreanten zoals wandelaars, ruiters en mountainbikers een plaats is. Op een aantal locaties zijn er ondertussen al terug bomen aangeplant. Ook op de Dag van de Natuur gaan we er nog 1200 exemplaren bijzetten. Zie p. 27 van dit tijdschrift.

Project 3997

Met de aankoop kunnen we nu werken aan uitbreiding van de boszoom en het herstel van de schraalgraslanden. Ook de instroom van erosiemateriaal en meststoffen zal afnemen waardoor de kwaliteit van de mooie bossen van Meldert beter kan worden.

Een uniek landschapspark

Het kasteeldomein van Meldert, ook wel 'Meldertbos' genoemd, gaat in oorsprong terug tot het midden van de 16de eeuw. Het huidige kasteel en de bijgebouwen (wagenhuis, stallen, personeelswoning en orangerie) dateren uit het midden van de 19de eeuw, toen ook het oorspronkelijke 'patchwork' van weiden, hooilanden, akkers, bos en boomgaarden rond de gebouwen gevormd werden tot een idyllisch Engels landschapspark. In 1911 onderging het park nog een gedeeltelijke heraanleg met een strakkere tuinarchitectuur, maar vanaf de Tweede Wereldoorlog is het beheer van het domein quasi volledig stilgevallen. Het park werd verwaarloosd en met populieren beplant waardoor de gevarieerde structuur stilaan onleesbaar werd. Ondanks de neergang bleven toch diverse parkelementen uit de 19de en het begin van de 20ste eeuw bewaard: historische bomengroepen (sequoia) en aanplantingen, het dreef- en padenpatroon, een tennisveld omgeven door leilindes, tuinterrassen, twee vijvers met

Help ons dit unieke project verder te zetten.
Voor de restfinanciering van de aankoop is nog steun nodig.
Wil je de aankopen steunen, dan is je gift van harte welkom.
Stort op rekening BE56 2930 2120 7588 met vermelding Project Meldertbos 3997.

een kunstmatige cascade en een openluchtzwembad met kleedhokje (één van de vroegste toepassingen van beton in onze streken). In 1993 werd het gebied naar waarde geschat en beschermd als dorpsgezicht; het kasteel, de bijgebouwen, het zwembad en het kleedhokje werden beschermd als monument.

Het kasteel en de bijgebouwen behoren sinds 1957 toe aan de Aalmoezeners van de Arbeid, die er het Sint-Janscollege hebben ingericht.

Sinds 1992 is Natuurpunt Velpe-Mene begonnen met het in beheer nemen van delen van het park en heeft daarbij niet alleen oog voor de natuurwaarden maar ook voor de cultuurhistorische. De 19de- en vroeg-20ste-eeuwse park- en tuinaanleg vormen immers de basis voor een door natuurbeheer gedragen herstel, en dit in samenwerking met het Sint-Janscollege. Doordat Natuurpunt zich het lot van Meldertbos heeft aangetrokken en terug toegankelijk gemaakt heeft, is het bos als het ware teruggegeven aan het dorp.